

814 - 1
B. 92

XHAHIL BILBILI

PER NJOFTIM
E
PER VEPRIM

20
60-364

NDJERM ARRJA SHITETËRORE E BOTIMEVE
156-166
TIRANË 1955

891-983 - 1

~~149.00~~

525

B - 9 2

XHAHIL BILBILI

11 544

8A1
Bil 56

BIBLIOTERA E GJYKONJ
GJYKONJ

PËR NJOFTIM
E
PËR VEPRIM

NDËRMARRJA SHITËTORE E BOTIMEVE
TIRANË 1955

Tirazh : 3000

Stazhi 2204 - 52

Stabilimenti «Mihal Duri» — Tiranë

PATRIOTËT

Ish ato dit' kur Peza kishte ftuar
shqiptarët më të mirë në Kuvënd
që t'i bashkonte, jo për të lëftuar
me kukurece, po me gjithë mënd:
me pushkë që bën bam edhe tymos,
e jo me brilantinë e Kolynos. . .

E kur atje kërciste e bubullinte
dhe flaka merrte dheun, në Tiranë
paria kombëtare hingëllinte
«për Shqipëri!» në grazhdet veteranë,
ku hante e s'ngopej, shtruar këmbë-kryq,
tagjin që i kishin vënë disa miq. . .

* * * * *

Ish ato dit' që i pashë ata të tre
duke pirë raki për mëmëdhe. . .

Çdo mbrëmje shkonin n'atë pijetore.
Ishin: një tregëtar i përaruar,
një funksionar me një bastun prej dore
— shënjë se rroga ecte e pandryshuar —
edhe i treti në seri një tjetër
q'ë hiqte vehten patriot i vjetër. . .

Ata miq kishin qerë kurdoherë,
po tani von i bashkoi fort bardhaku
që thithnin në një qoshe dim'r e verë,
sepse i brente shumë ay merak:
si do t'i bëhet halli Shqipërisë
që ra në duart e fëmijërisë. . .

Të tretin e thërrisnin patrioti. . .
Jo vetëm se nga mosha ish i shkuar.
po se ish një ng'ata që kur baroti
për mëmëdhe buçiste në krahuar,
ay, me sa tregonte, edhe kur flinte
vetëm atdheun' e dashur ëndërrinte. . .

Prandaj i bënin nder edhe e çmonin
këtë ushtar të vjetër t'Idealit,
mbasi, në fund të fundit, po mendonin
se çunave që kishin dalë malit
vetëm ky patriot me ca të tjerë
mund t'ua hante kokën menjëherë. . .

Dhe patrioti nuk përtonte fare
së foluri për ngjarjet kombëtare. . .

U fliste për Naimin, po pa shtuar
se e urrente që s'ish turçeli. . .
Fliste me zjarr për shqipen e bekuar,
sado që fliste turçe në shtëpi,
edhe, pasi shpëlodheshe një grimë
n'ato kujtime me një psherëtimë,

u thoshte për Çerçizin nonjë fjalë. . .
për Mashkulloren. . . edhe për Njëzetën. . .
po për vehte nuk thoshte asnjë fjalë:
si e ku kish lëftuar për kuletën;
as për një shënjë plage mbi lëkurë,
që kish në mes të ballit, s'fliste kurrë. . .

Po pikërisht kjo plagë mu në ballë
— që kish formën e plagës kombëtare —
të tjerve ua bënte mëndjen dhallë. . .
Prandaj ata të dy s'dyshonin fare
se ajo shënjë atje ish dokument
i një patriotizmi permanent. . .

* * * * *

Nuk ishte vetëm ky. Edhe të tjerë
i qenë bërë Shqipëris kurban
dhe e hiqnin vehten patriot me vlerë
vetëm me shënjën q'u kish lënë. . . një çiban!

O X H A Q E T

— Ju s'latë gjë, na thonë, pa sheshuar!
Të gjith' oxhaqet që kish ngritur moti
i tretët si këlqeren e pashuar. . .
U tret, tok me oxhakun, dhe i zoti! —

Kush tha se e lamë vëndin pa oxhaqe?
Tek ne s'del tym Sarajesh e Pallatesh,
se ngrihen gjer në qiell, si bajraqe,
oxhaqe kombinateh!

FILXHANI I KAFESË

E shoh shpesh herë ish beun, zëmër-thyer,
me shpirtin majë dhëmbëve mbërthyer,
akoma me një shpresë,
kur po zvarriset mbrëmjeve, i dërmuar,
në një rrugicë t'heshtur, t'errësuar,
dhe trokëllin te der' e Nadiresë.

Një shpres' e ballsamësor
për luftën e flamosur
që ndjellka plot peshqeshë,
kërkon ilaç e ngushëllim
n'ato që thotë plot kuptim
filxhani i kafesë...

- Sytë më shohin korb mavri
që fluturon pa krye...
Qamet, o bej, për perëndi! —
- U bëftë botë varr i zi,
se ky qamet ka kaqë vjet
që m'a mban shpirtin me gajret! —
- Një gjë të zezë shoh tani:
tamam si thes i fryrë
mbi një qefin të shtrirë...
Thesi është mall e mehmuriet,
po ky qefin... — Folë, moj, ç'pret!

- Është qefin' i harbutëris? —
 — Qefin filxhani mollois,
 që e ka udhën për qivur...
 Diç shoh të shkruar... ja: një gur...
 një varr... një djall q'e ruan...
 — Ç'farë, moj shtrigë, shkruan? —
 — KËTU, thotë e shkruara,
 PO... DERGJET... E... KALUARA!

HANKO HANËMI

Në mbrëmje, pran' oxhakat, mbi minder,
 hedhur në sup një shall, këmbët mbuluar,
 tretur në faqet kockë, sikur s'merr
 frymë nga gjoksi-drras' e jetëshuar.

Gjishtrinjt' e tharë shkundin rrallë-rrallë
 në prush t'oxhakat hirin e duhanit,
 dhe syt' e saj të tretur, si në prallë,
 sjellin ndërmënd kujtimet e zamanit.

Syr' i dremitur, nonjëherë, i bie
 mbi një kuadër varur lart në mur,
 dhe i bëhet Xhemil Beu si një hie
 shtrirë me salltanet në një qivur.

Një ankth e mbyt Hanëmin atëhere
 dhe, si padashur, buz' e saj e ngrirë
 zë e lëvis, si n'atë koh'n e mirë,
 kur kish akoma bletë në koshere
 q'e burbuletin mbretëreshën shtrirë.

Në dejt e ngrirë i duket, papandehur,
sikur një afsh rinie ja ndez gjakun,
kur i kujtohet sesi shkiste fshehur
dhe si ja merrte Xhemil Beut hakun
me qehajà Alinë — shpuz' e ngjalë! —
që i bëri Ym' r oxhakut me një djalë.

Një dritë e kuqërreme e ndriti odanë,
kur prushi u skuq nga një rënkim trishtimi,
dhe u shua përsëri. Vetëm kujtimi,
p'r ato që s'kthehen më po ik'n e vanë,
s'iu shua bejlereshës. Në oxhak
prushi u bë hi dhe vatra s'nxjerr më flakë!

MERIMANGA E VJETËR

Zhaneta s'i ka mbushur të njëzetat.

Me gjith'atë, mamaja, shpesh, i thotë:

- T'ish dje, ma sher, që i kishim plot kuletat,
nuk do kërkonim dhëndër nëpër botë.

Po sot e sheh... Mbetëm me gjisht në gojë... —

Edhe vazhden mamaja t'a sqarojë:

- Prandaj, moj shpirt, mendohu që sivjet
të gjesh një bashkëshort, se koha s'pret.

Të rinj ka plot... dhe intelektualë!

Pastaj dëgjo, moj bijë, dhe një fjalë:

ti sigurohesh mirë e, veç kësaj,

edhe familja jonë më pastaj

do të shikohet mirë gjithëmonë;

se dhëndrin do t'a kemi si kollonë...

.....

Aksioni i Zhanetës ka filluar.
Me takt e djallëzi të rafinuar
— kur kandidati e thyen trimërisht
sulmin që po i bëhet frontalisht —
ajo njihet me motra e kushërira
që të përhapin fjalët më të mira:
— T'a dish ti, mor Petrit, se sa xhentile!
E dashur, nuk di spica e fitile.
Ajo sikur nuk është rritur fare
në rrethin e një shtrese tregëtare...

.....

* * * * *

Të rinjtë tanë sot janë Petritat
që din' e ruhen mirë nëpër pritak
ku Merimanga e Vjetër, nëpër hie,
thurr rjeta dashurie.

Po gjen posht' e përppjet' e nonjë tjetër
kjo Merimang' e Vjetër;
e gudulis me naze e me ruzhe
e me të kuqe buze,
dhe nuk sheh dot se ç'fshihet nën rrogos...
Po forma, pa përmbajtje, s'vlen një grosh!